

BALATONFÜREDI FEKETE ISTVÁN ÁLTALÁNOS ISKOLA, EGYMI

8230 Balatonfüred, Iskola u 2.

OM: 201725

email: fekete.istvan.alt.iskola@gmail.com

honlap: fekete-istvan-iskola.webnode.hu

Tel/Fax: 87 343 188

Mobil: 06 30 690 7558

EGYMI: 06 30 224 8871

BALATONFÜREDI
FEKETE ISTVÁN
ÁLTALÁNOS ISKOLA,

EGYMI

GYAKORLATOK

A BESZÉDPERCEPCIÓ ÉS A FONOLÓGIAI TUDATOSSÁG

FEJLESZTÉSÉHEZ

GYAKORLATOK A BESZÉDÉSZLELÉS FEJLESZTÉSÉRE KISISKOLÁS KORBAN

- ▶ Szavak, szókapcsolatok, hangsorok ismétlése
 - Rövid szavak ismétlése (3-5-...10 szó)
 - Hosszú szavak ismétlése
 - Hibafelismerés (rosszul ejtett szó javíttatása)
 - Értelmetlen hangsorok ismétlése
 - A gyermek által kitalált értelmetlen hangsor ismétlése
- ▶ Szóismétlés súgás alapján
 - Ismert szavak nagy szájmozgással (kezdetben megadhatunk egy-egy főfogalmi kategóriát segítségül), erősebb suttogással
 - Csak a szájmozgásról ismerjék fel a szót
 - A gyermek maga is súgjon
- ▶ Szógyűjtés
 - Rövid szavak gyűjtése
 - Hosszú szavak gyűjtése
 - Szógyűjtés kezdő hangkapcsolat megadásával (pl. por, pocak, posta...)
 - Szógyűjtés kezdő szótag megadásával (pl. kabát, kalap, kanyar...)
 - Szógyűjtés a kezdőhang megadásával
 - Szógyűjtés az utolsó hang megadásával (cica, kutya, szita...)
- ▶ Hangfelismerés, differenciálás
 - Időtartam: hosszú/rövid – izolált hangokkal, szótagpárokkal majd szavakkal
 - Zöngés/zöngétlen – taktilis észleléssel erősítve a gégen
 - Hangzópárok differenciálása (s/sz, zs/z, cs/c, ty/t....)
 - Hang felismerése szavakban
 - A hang helyének megtalálása a szóban
- ▶ Szókeresés – kiegészítések, befejezések – kezdetben képanyaggal segíthetünk
 - Az utolsó hang hiányzik (abla.)
 - Az első hang hiányzik (.eruz)

- Az utolsó szótag hiányzik (isko..)
 - Az első szótag hiányzik (..lipán)
 - A szó magánhangzóit ejtjük csak (e-e-o = telefon)
 - Robotnyelv: izoláltan ejtett hangok egybeolvasztásával kell szót alkotni (c i c a)
 - Mondatba foglalt szótöredék kiegészítése (A ku... ugat.)
- ▶ Mondatismétlés
- Mondatpiramis (Újabb és újabb bővítményekkel kiegészített mondatok)
 - Prozódiai elemekre fókuszált ismétlés (hangsúly, hanglejtés, hangerő, hangmagasság, tempó...)
- ▶ Mondatok szavakra, szavak szótagokra, hangokra bontása
- „Lelépjük” a szavakat
 - Szavanként egy-egy építőkövet teszünk sorba
 - Letapsoljuk a szót szótagokra bontva, jelöljük
 - A hangok hívóképének segítségével tördeljük hangokra a szavakat, jól megkülönböztetve technikájában, jelölésében a szótagolástól
 - Mondókázás
 - Egyenletes járással, ritmuskíséréssel

GYAKORLATOK A FONOLÓGIAI TUDATOSSÁG FEJLESZTÉSÉRE KISISKOLÁS KORBAN

Mondattudatosság

- ▶ Leporellók, képregények közös olvasása – egy kép – egy mondat
- ▶ Mondatlépés – tőmondatok ismétlése = 1-1 lépés – a mondat fogalmának kialakítása
- ▶ Kérdezz – felelek játék
- ▶ Analógiás mondatok - tőmondat bővítése azonos mondatrészsel (tárgy/ minőségjelző...) – képek alapján/ „fejből”
- ▶ Mondatpiramis – a mondat fogalmának „tágítása”

Szósztintű tudatosság: tudás arról, hogy a mondatok szavakból állnak és ezekkel a szavakkal műveletek végezhetők

- ▶ Mese közben koppintson ha a következő szót hallja: kakas.
- ▶ Elmondott szöveg gondolatokra (mondatokra) bontása.
- ▶ Megkezdett mondatok egyetlen szóval való kiegészítése.
- ▶ Mondatismétlés szószámlással (minden szót egy korong jelöl)
- ▶ Szóban szavak keresése (akar, karfa, fukar, takar)

Szótagsztintű tudatosság: a szavak szótagszerkezetének kihallása, a szavak szótagokra bontásának képessége

- ▶ szótagszámlálás (pl. korongból kirakás)

- ▶ csoportosítás szótagszám alapján
- ▶ szavak szótagokra bontása
- ▶ szótagok összekapcsolása szavakká
- ▶ szótagok el-, és kihagyása
- ▶ adott szótag kihallása szavakból (pl. van-e „ház” kórházban)
- ▶ összetett szavak szótagjainak cseréje (pl. vasszeg szegvas, méhkas-kasméh)

Fonéमतudatosság

A szavak hangalakjával való tudatos műveletvégzés képességének fejlesztése:

- ▶ kezdő hang meghatározása,
- ▶ utolsó hang meghatározása,
- ▶ fonémaszámlálás,
- ▶ szavak fonémákra bontása,
- ▶ fonémák összekapcsolása szavakká,
- ▶ fonémák el-, és kihagyása,
- ▶ fonémák cseréje, helyettesítése.